

Bevrijding Hattem uit 'Canadezen in actie', uitg. 1995

Blz 181:

Op 16 april 1945 waren de eerste Canadian Scottish (CSR) in Hattem. Burgers vertelden hen dat de vijandelijke posities zeer zwak waren bezet. De CSR zonden een peloton uit onder Lt. Martin .G. van Santvoord, met twee politiemannen en vier verzetslieden, die in een boot naar het stadje gingen. (Vanuit de richting Zwolle). Zodra vijandelijk vuur werd ontvangen, ging de patrouille terug. De volgende dag 17 april stak Sgt. John E. Dodd, slechts vergezeld van twee CanScots, Pte William T. Brown en een onbekende 3^e Pte de IJssel over. In Hattem stelde hij vast dat de Duitsers inmiddels waren verdwenen. Daarom viert Hattem zijn Bevrijdingsdag jaarlijks op 18 april.

NB Lt Van Santvoord sneuvelt enkele dagen later op 22 april in Wagenborgen bij Delfzijl en hij is daarna begraven op de Canadese begraafplaats in Holten graf 3-G-7.

Van een ooggetuige: "Ik denk dat ze bij het Grote Veer, waar nu aan de IJssel de zand- en grintoverslag van Van Werven is, zijn overgestoken, want zij kwamen lopend langs de dijk uit de richting Zwolle en mijn ouders en ik hebben ze waarschijnlijk als eerste Hattemers gezien. (Direct achter de wijk Assenrade begon toen de gemeente Oldebroek)

Helaas sprak geen van ons toen Engels (ik was 8 jaar).

Wij woonden nl. aan de Dijk in het witte keuterboerderijtje (nu Boertjesland 1) onderaan bij de rotonde en daar liep onderlangs een zandweg tot aan de Hendrikjesweg. Ze kwamen dus vlak langs ons huis.

Deze foto is genomen waar de oprit van de oude Hendrikjesweg op de Gelderse Dijk komt. Kennelijk wisten ze al dat de Duitsers vertrokken waren, anders ga je niet met 3 man op patrouille!"

Dirk Jan v.d. Berg, Stadslaan 3, Hattem

Blz 155:

Een van de SAS-officieren, de Nederlandse Lt. J.A. de Stoppelaar, die bij de operatie *Keystone* betrokken was geweest, bevrijdde, samen met de plaatselijke BS, het dorp

Epe. Hij vroeg daarna het Canadese hoofdkwartier in Apeldoorn hem versterkingen te sturen. Aan zijn verzoek werd gevolg gegeven en op 18 april trok 49 Recce met eenheden van het 2e LAA Regiment naar Beekbergen, waarna de volgende dag drie kolonnes werden gevormd voor de opmars in noordelijke richting. Na de actie van de Stoppelaar en het verzet hadden de Duitsers Epe verlaten. Recce ondervond op zijn tocht weinig tegenstand. In ijltempo trok men door Vaassen, Epe, Heerde en Hattem naar Kampen. Overal werden ze met gejuich begroet, maar de verkenners hadden geen tijd voor feesten, ze moesten verder. Een ander eskadron van 49 Recce trok op 18 april, ook vergezeld van Canadese tanks naar Nunspeet en een derde eskadron volgde de westelijke IJsseloever. The War Diary van het Ontario Regiment meldde op 19 april: 'Ons B-eskadron had de tijd van zijn leven. Op een patrouille van Kampen naar Elburg reden op topsnelheid over hoofdwegen, waarbij we dorp na dorp bevrijdden, wat het werk van de dag was. De burgemeester van Epe bood ons bij terugkeer in het dorp een groot bal aan.'

Zo werd dit deel van de Veluwe zonder verdere verliezen onder de burgerij bevrijd. Ten einde te voorkomen dat zijn terugtocht naar de Vesting Holland zou worden afgesneden, had de vijand zich bijtijds uit de voeten gemaakt.

**Canadezen in actie, Hen Bollen Paul Vroemen, Uitgeverij Terra
ISBN 90-6255-599-3**
